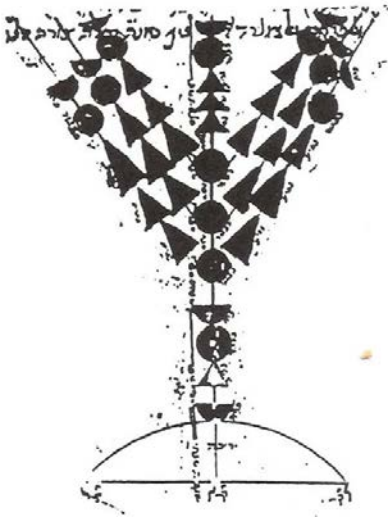

Terouma – Le sens des formes de la Menorah

Source : Likouté Si'hot volume 21, troisième Si'ha sur Terouma

D.ieu indique, en détail, comment construire la Menorah du Temple

1

תרומה כה, לא-לד: ועשית מגרת זהב טהור... וששה קנים יצאים מצדיה... שלשה גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח... ובמגרה ארבעה גבעים משקדים כפתריה ופרחיה.

Terouma 25, 31-34 : Tu feras un candélabre d'or pur... Six branches sortiront de ses côtés... [Chacune des branches comportera] trois coupes avec bouton et fleur... La [tige centrale du] candélabre comportera quatre coupes avec ses boutons et ses fleurs.

גמרא מנחות כה, ב: וגביעין למה הן דומין? כמין כוסות אלכסנדריים.

Guemara Mena'hot 28b : A quoi ressemblaient les coupes de la Menorah ? A des verres d'Alexandrie.

פירוש המשניות להרמב"ם מנחות פרק ג: והגביע הוא כתבנית כוס... שהשולים שלו קצרים... וראיתי לצייר כאן צורת המגורה בשלמותה: ←

Commentaire de Maïmonide sur Mena'hot 3 : La coupe est comme un verre aux parois étroites. Voici le croquis intégral de la Menorah : ←

Les « coupes » de la Menorah : étroites en bas et larges en haut.

(A) Pourquoi Maïmonide dessine-t-il les « coupes » retournées ?

2

גמרא סוכה מה, ב: כל המצוות כלן, אין אדם יוצא בהן אלא דרך גדילתן, שנאמר (תרומה כו, טו): "עצי שטים עמדים" - שעומדים דרך גדילתן. רש"י: דרך גדילתן. התחתון למטה, והעליון למעלה.

Guemara Souccah 45b : Concernant toutes les Mitsvot, un homme ne peut s'en rendre quitte seulement [en utilisant l'objet de la Mitsvah] dans la direction dans laquelle il a poussé, ainsi qu'il est dit (Terouma 26, 15) : « des bois de Chittim perpendiculaires (*debout*) ».

Rachi : **Tel qu'il a poussé.** La partie inférieure [de l'objet] sera en bas, et la partie supérieure en haut.

Pourquoi les coupes ne sont pas dans leur « direction naturelle » ?

Développement : Le concept général et l'utilité de la Menorah du Temple

3

גמרא מנחות פו, ב: "ויעש לבית חלוני שקפים אטמים" (מלכים א ו, ד) - תנא: שקופין [מבפנים] ואטומים [מבחוץ], לא לאורה אני צריך... עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל.

רש"י (כתביד): דרך כתל אבנים כשעושין חלון מרחיבין אותו מבפנים... כדי שלא יסתם ויעכב עבי הכתל את האורה מלבוא לצדדין, אבל היכל, קצר מבפנים ומרחיב והולך לצד חוץ כדי שתהא אורה מההיכל שתאיר לעולם.

Guemara Mena'hot 86b : « Il fit pour le Temple, des fenêtres translucides et opaques » (Rois I 6, 4) : Celles-ci étaient translucides de l'intérieur et opaques de l'extérieur. [D.ieu dit :] « Je n'ai pas besoin de lumière ! ». [Le Temple et la Menorah] témoignent à tous les habitants du monde, que la Présence Divine réside en Israël.

Rachi : Les murs de pierre sont construits en général en élargissant l'ouverture vers l'intérieur, afin que le mur n'empêche pas la lumière d'éclairer les recoins de la pièce. Au Temple, par contre, les fenêtres étaient étroites à l'intérieur et s'élargissaient vers l'extérieur, afin que la lumière du Temple éclaire le monde !

Le but du Temple : éclairer l'extérieur. C'est pourquoi ses fenêtres s'élargissaient vers l'extérieur.

Cela explique la fonction particulière des « coupes » de la Menorah

4

בחיי תרומה כה, לא: הגביע הוא כלי שיש לו בית קבול והוא משקה ומרוה, כנגד עולם הגלגלים שהם מקבלים כחות העליונים ומשפיעים כוח בעולם השפל.

Be'hayé Terouma 25, 31 : La coupe est un récipient destiné à irriguer et abreuver : cela correspond au 'monde des roues' qui reçoivent des forces Célestes, et transmettent de l'énergie dans le bas-monde.

לקוטי שיחות: התפקיד העקרי של כוס הוא "להשקות ולהרוות" ולא כדי להיותה כלי קבול - שזהו תפקידה של "חבית" וכדומה, כלים שמאכסנים בהם מים, יין וכו'... ולכן: גביעי המגורה הם הפוכים, שהפוכים את הכוס כדי שהמשקה ישפך ממנו... בדומה לחלונות המקדש שהיו "שקפים אטומים", להפך מחלונות הבית.

Likouté Si'hot : La fonction principale d'une « coupe » est « d'irriguer et d'abreuver », et non d'être un récipient destiné à stocker un liquide (ce qui est le rôle d'un « tonneau » par exemple, où l'on stocke de l'eau, du vin etc.). C'est pourquoi, les « coupes » de la Menorah sont retournées, symbolisant le fait de « retourner le verre » afin d'en extraire son liquide. Cela ressemble donc aux fenêtres du Temple, qui s'élargissaient vers l'extérieur (pour l'éclairer), à l'inverse des fenêtres d'une habitation classique.

Une coupe a pour but de transvaser et « donner ». C'est pourquoi les coupes de la Menorah sont retournées, afin de « donner » et éclairer l'extérieur.

Enseignement : La « coupe à l'ouverture large » - dans le service de D.ieu

5

לקוטי שיחות: [כדי להשפיע על יהודי אחר, ובאפן כללי כדי "לעשות לו יתברך דירה בתחתונים", צריך] למלא את עצמו (לקבל) בכוחות הגדולים ביותר, ופיו - שבאמצעותו הוא מקבל לתוכו - הוא רחב. אלא שכאשר מדבר אודות עצמו, שהוא עדין בתחלת העבודה... - הרי אז מצבו הוא: פיו למעלה. אך כאשר מגיעים לעבודה של השפעה על יהודי אחר, ובמיוחד - לעבודה של עשיית העולם לדירה לו יתברך - חייבים לדעת, שעבודה זו צריכה להעשות ללא הגבלה, או נעשה הצד הרחב כלפי מטה - כלפי המקבל ממנו.

Likuté Si'hot : Afin d'influencer un autre Juif, et de façon plus générale, afin de « faire ici-bas une Demeure pour D.ieu » - l'homme doit se remplir au préalable des plus grandes énergies. L'ouverture du récipient de l'homme, lui permettant d'intégrer ces énergies, doit être large. Cependant, à ce stade, lorsque l'homme s'occupe de lui-même, son ouverture est « vers le haut ». Par contre, dès qu'il se mettra à influencer un autre Juif et œuvrera pour faire de ce monde une Demeure pour D.ieu, à ce stade il « retourne sa coupe » vers l'autre, et là aussi, l'ouverture doit être large, afin d'influencer l'autre, sans aucune limite !

L'ouverture du réceptacle d'un Juif est large : Au début pour mieux recevoir, puis ensuite pour mieux donner, sans limites !

Annexe : La différence entre la Menorah et les autres Mitsvot (« à l'endroit »)

6

לקוטי שיחות: כל מצוה היא בדומה לסדר ההשתלשלות כלו... ולכן סדר קיומה הוא "דרך גדילתן". גם הגביעים עצמם - "שוליהם קצר ופיהם רחב". אך בהיותם חלק מן המנורה, התפקיד שלהם הוא להאיר בחוץ - דבר הכרוך בשנוי הטבע וההרגל - וצריך לצאת מ"עצמו"... להפוך מ"דרך גדילתן", מעל למדידה והגבלה.

Likuté Si'hot : Chaque Mitsva ressemble à « l'ordre de l'enchaînement des mondes », c'est pourquoi, l'ordre de l'accomplissement d'une Mitsva est de se servir d'un objet « tel qu'il a poussé » ; d'ailleurs, les coupes mêmes sont « étroites en bas et larges en haut ». Cependant, étant donné qu'elles font partie de la Menorah, et que leur rôle consiste à éclairer l'extérieur, cela nécessite un changement de nature et d'habitude : dépasser et quitter son « moi », pour retourner la coupe, à l'inverse de sa nature, afin d'éclairer au-delà de toute limite.

Les coupes de la Menorah : quitter sa nature et son « moi » pour éclairer l'extérieur.

(B) Dans le croquis de Maïmonide, les branches ne sont pas en demi-cercle...

7

פירוש רבינו אברהם בן הרמב"ם תרומה כה, לב: וששה קנים. הקנים (כמו) ענפים נמשכים מגופה של מנורה לצד ראשה בישר, כמו שציר אותה אבא מארי ז"ל, לא בעגול כמו שציר אותה זולתו.

Rabbi Avraham fils de Maïmonide, Terouma 25, 32 : Six branches. Les [six] branches s'étirent depuis la tige [centrale] jusqu'en haut de la Menorah, en oblique (diagonale), tel que mon père l'a dessinée – et non en rond (demi-cercle), tel que d'autres les ont dessinées.

רש"י תרומה כה, לב: יוצאים מצדיה. לכן ולכאן באלקסון נמשכין ועולין עד כנגד גובהה של מנורה.

Rachi Terouma 25, 32 : Sortent de ses côtés. De part et d'autre, en oblique (diagonale), s'étirant en longueur jusqu'au niveau de la tige centrale de la Menorah.

לקוטי שיחות: מן הראוי להחזיר עטרה לישנה - שכל המצירים את המנורה, כדי ללמד כיצד נראתה במשכן ובמקדש, וכן מוסדות החנוך וכדומה, המצירים על "גליונותיהם" וסמליהם את צורת המנורה כחצאי קשת - הרי בין שמטרת הציוור היא כמזכרת למנורה שבמשכן ובמקדש, כדאי ביותר שישנו את הציוור ויצירו את הקנים באלקסון.

Likuté Si'hot : Il convient de restaurer cette pratique : Tout ceux qui dessinent la Menorah pour apprendre comment était celle du Temple, ainsi que les institutions éducatives et religieuses qui ont pour en-tête et logo la forme de la Menorah (en demi-cercle) – étant donné que le but de ce dessin est de rappeler la Menorah du Temple – il est fortement conseillé de modifier cela et dessiner les branches de la Menorah en oblique.

Maïmonide et Rachi disent clairement que les branches de la Menorah étaient obliques. Il faut donc restaurer cette pratique dans les dessins actuels.

L'origine des branches en demi-cercle : l'Arc de Titus, ennemi d'Israël !

8

לקוטי שיחות: בנוסף לכך שציוור המנורה על שער טיטוס אינו מדיק כלל - הרי שהוא נעשה, כמובן, כדי לבטא את שליטתה ונצחונה של רומא על ישראל ר"ל... ציוור קני המנורה כפי שהם מופיעים בשער טיטוס, צריך לעורר זעקה ומחאה: זוהי כהסכמה מסימת ח"ו ור"ל לציוור אשר נעשה כדי לצער ולהשפיל את ישראל!... במקום שציוור המנורה יזכיר ועורר את ישראל אודות תפקידם להיות "לאור גויים", נעשית באפן המזכיר את ההפך ממש! ויהי רצון, שבקרוב ממש תבוא הגאולה האמתית והשלמה ותהיה לנו המנורה כפשוטה ובשלמותה בבית המקדש השלישי, וכלם יראו כיצד נראית המנורה, וכיצד היא נדלקת - במהרה בימינו ממש.

Likuté Si'hot : En plus du fait que la représentation de la Menorah sur l'Arc de Titus n'est pas exacte – il est clair que la Menorah fut gravée dans cet Arc pour exprimer la domination et la victoire de Rome sur Israël, que D.ieu nous en préserve. Dessiner les branches de la Menorah telles qu'elles le sont sur cet Arc, doit éveiller un cri et une protestation : cela serait, en quelque sorte, une approbation sur un dessin qui a pour but de faire souffrir et rabaisser Israël ! Alors que le dessin de la Menorah doit rappeler aux Juifs leur rôle « d'éclairer les nations », ce dessin évoque justement le contraire !

Puisse D.ieu faire que Machia'h vienne rapidement, alors, nous verrons tous la Menorah dans le troisième Temple, et nous verrons à quoi elle ressemble, et nous assisterons à son allumage, très rapidement, Now !

Nous ne pouvons pas approuver un dessin ayant pour but de nous humilier ! Puisse Machia'h venir très rapidement, nous verrons alors la Menorah dans le troisième Temple, Now !